

Тема 2

Лекція 2. МЕХАНІЗМ СОЦІАЛЬНОГО ПРОЕКТУВАННЯ. ЦІННІСНО-ВОЛЬОВИЙ РІВЕНЬ МЕХАНІЗМУ СОЦІАЛЬНОГО ПРОЕКТУВАННЯ

План

1. Загальна характеристика механізму соціального проектування.
2. Ціннісно-вольовий рівень механізму соціального проектування.
 - 2.1 Структурні елементи.
 - 2.2 Проектна уява.
 - 2.3 Методи фасилітації.

1. Загальна характеристика механізму соціального проектування.

Механізм соціального проектування – це сукупність форм і методів ідеального конструювання бажаних, здійснених, цілісних і завершених нових моделей суспільних відносин.

Складається з таких рівнів:

- 1) ціннісно-вольовий рівень, на якому відбувається усвідомлення потреб у перетворенні суспільних відносин та формування відповідних проектних інтересів, настанов і цілей;
- 2) концептуальний рівень, на якому відбувається пошук, розробка і обґрунтування ідей і концепцій перетворень суспільних відносин відповідно до певних інтересів і цілей;
- 3) перцептуальний рівень, на якому відбувається знаково-нормативне оформлення соціальних проектів задля забезпечення їх сприйняття і розуміння учасниками перетворень певних суспільних відносин.

Всі рівні взаємопов'язані. Так, призначення ціннісно-вольового рівня генерування мотивації для творчого пошуку, без якої неможливо розробка нових і глибоких ідей і концепцій соціальних проектів. У свою чергу, теоретична глибина ідей і концепцій визначає глибину усвідомлення потреб аудиторії проекту, а відтак масштаб соціально-проектних інтересів і цілей. При цьому найкращі цілі, ідеї, концепції лишаються нездійсненими без належної мовної та нормативної форми вираження, завдяки якій соціальні проекти усвідомлюються і втілюються учасниками відповідних суспільних перетворень.

2. Ціннісно-вольовий рівень соціального проектування.

2.1 Структурні елементи:

Складається з таких елементів:

- 1) *соціальні потреби* – об'єктивні нестатки індивідів, соціальних груп, суспільства в цілому, що виникають у зв'язку з незадовільним функціонуванням певної сукупності суспільних відносин;
- 2) *настанови* – норми реакції соціальних суб'єктів на певні зміни, схильність до певної активності, що виникають у зв'язку з їх попереднім соціальним досвідом і мають напівусвідомлений характер;
- 3) *інтереси* – форма усвідомлення потреб індивідів, соціальних груп, суспільства в цілому та шляхів їх задоволення;
- 4) *цілі* – ідеальне відображення результату, на який спрямована певна діяльність.

Всі елементи зв'язуються між собою двома процесами:

- 1) *мотивація* – усвідомлене, внутрішнє спонукання людини до певної діяльності;
- 2) *уява* – здатність подумки уявляти ще неіснуючі об'єкти;

2.2 Проектна уява.

Різновиди уяви:

- 1) репродуктивна;
 - 2) творча
- а) фантастична;
 - б) проектна.

Передумови виникнення і розвитку проектної уяви:

- мотивація;
- увага;
- практичний досвід.

2.3 Методи фасилітації

Фасилітація – допомога певному соціальному суб'єкту усвідомити власні потреби та знайти шляхи їх задоволення.

Прийоми:

- а) опитування (інтерв'ю, фокус-групи та ін.)
- б) наведення (громадські обговорення, реклама);
- в) ігри (наприклад, театральні постанови, експерименти);
- г) стимулювання уяви («уявіть собі, що», «питання» та ін.).

МЕТОДИКИ АКТИВІЗАЦІ ПРОЕКТНОЇ УЯВИ

➤ «Уявіть себе...»

Уявіть, що Ви член цільової групи проекту. Опишіть Ваші інтереси та переживання в цьому випадку за аналогією з такими прикладами:

- Якщо я був би школярем, то мені було цікаво....,
- Якщо я би жив на Хортиці, то мені хотілося би.....

➤ «Запитальні слова»

1. Сформулюйте 10 запитань до ключових термінів, записаних у правій колонці.

Запитальні слова	Сталий розвиток
Що?	Бруд
Де?	Шляхи
Коли?	Комунальне господарство
Як?	
Кому?	
Чому?	
Чим?	

2. Опишіть проблему проекту, користуючись таблицею:

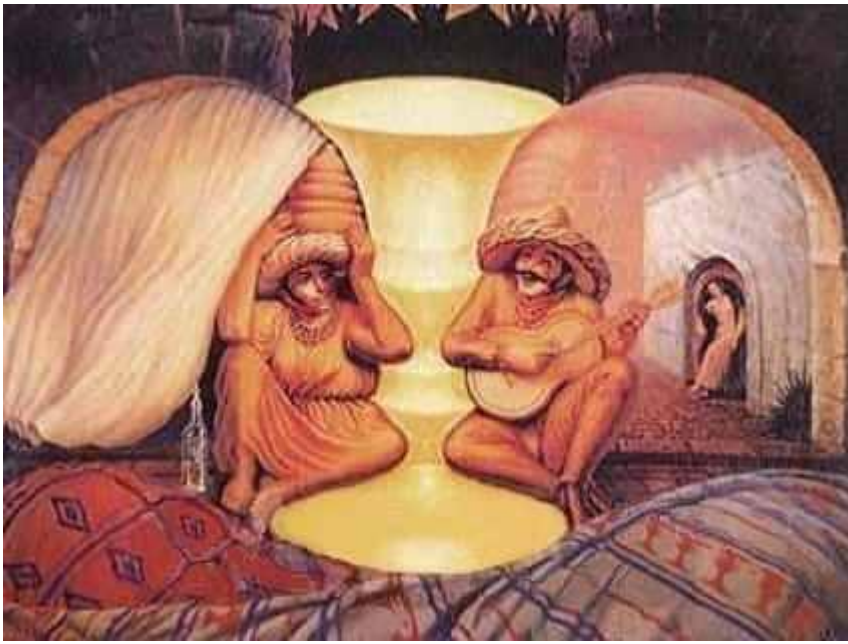
У чому полягає проблема?	Чому це є проблемою?
Де з'явилася проблема?	Чому вона з'явилася саме тут?
Коли з'явилася проблема?	Чому вона з'явилася саме тепер?
Кого стосується проблема?	Чому вона стосується самих їх?
Які прояви має проблема?	Чому вона має саме такі прояви?

➤ «Фокальні об'єкти»

Оберіть будь-які 2 предмети. Складіть переліки властивостей цих предметів. Комбінуючи визначені Вами властивості, вигадайте новий ще неіснуючий предмет.

➤ Групова дискусія

Запропонуйте певній групі учасників назвати 3-5 актуальних проблем з точки зору певної аудиторії (наприклад, молоді міста). Шляхом голосування група має визначити серед найбільш актуальну проблему. Далі шляхом колективного обговорення слід побудувати древо проблем і цілей та сформулювати назву проекту.

<http://brainden.com/golovolomki/optical-illusions.htm>